WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (piąta izba)

z dnia 22 stycznia 2009 r. *

W sprawie T-316/07

Commercy AG, z siedzibą w Weimarze (Niemcy), reprezentowana początkowo przez adwokata F. Jaschkego, a następnie przez adwokatów S. Grossego oraz I. Müllera,

strona skarżąca,

przeciwko

Urzędowi Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM), reprezentowanemu przez S. Schäffnera, działającego w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

w której drugą stroną w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą OHIM, występującą przed Sądem w charakterze interwenienta, jest

* Język postępowania: niemiecki.

easyGroup IP Licensing Ltd, z siedzibą w Londynie (Zjednoczone Królestwo), reprezentowana przez adwokatów T. Koerla oraz S. Möbus,

mającej za przedmiot skargę na decyzję Drugiej Izby Odwoławczej OHIM z dnia 19 czerwca 2007 r. (sprawa R 1295/2006-2) dotyczącą postępowania w sprawie unieważnienia między Commercy AG a easyGroup IP Licensing Ltd,

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
(piąta izba)

w składzie: M. Vilaras (sprawozdawca), prezes, M. Prek i V. Ciucă, sędziowie,

sekretarz: C. Kantza, administrator,

po zapoznaniu się ze skargą złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 20 sierpnia 2007 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią na skargę złożoną przez OHIM w sekretariacie Sądu w dniu 7 stycznia 2008 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią interwenienta na skargę złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 21 grudnia 2007 r.,

po zapoznaniu się z wnioskiem o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania złożonym przez skarżącą w dniu 18 września 2008 r.,

po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 18 września 2008 r.,

po zapoznaniu się z uwagami pisemnymi w przedmiocie wniosku o przyznanie skarżącej pomocy w zakresie kosztów postępowania, przedstawionymi przez OHIM i interwenienta w dniu 2 października 2008 r.,

uwzględniając decyzję prezesa z dnia 9 października 2008 r. o zamknięciu procedury ustnej,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 W dniu 21 września 2000 r. interwenient, easyGroup IP Licensing Ltd, dokonał na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie

wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. 1994, L 11, s. 1), ze zmianami, zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego do Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM).

2 Znakiem towarowym, o którego rejestrację wniesiono, było oznaczenie słowne easyHotel.

3 Towary i usługi, dla których wniesiono o rejestrację, należą do klas 9, 16, 25, 32, 33, 35, 36, 38, 39, 41 i 42 Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., ze zmianami.

4 W dniu 30 czerwca 2004 r. wspólnotowy znak towarowy został zarejestrowany pod numerem 1866706 dla wszystkich towarów i usług objętych zgłoszeniem.

5 W dniu 11 lutego 2005 r. skarżąca, Commercy AG, złożyła wniosek o unieważnienie tego znaku na podstawie art. 55 rozporządzenia nr 40/94. We wniosku tym skarżąca powołała się na podstawę unieważnienia, o której mowa w art. 52 ust. 1 lit. a) w związku z art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia.

6 Wniosek o unieważnienie został uzasadniony istnieniem wcześniejszego słownego krajowego znaku towarowego EASYHOTEL, zarejestrowanego w Niemczech dla

różnych towarów i usług, należących między innymi do klas 9 i 42 i odpowiadających dla każdej z tych klas następującemu opisowi:

— klasa 9: „oprogramowanie informatyczne do tworzenia niezależnych od wszelkich platform sklepów internetowych i systemów autorskich w Internecie, przeznaczonych głównie do dokonywania rezerwacji i zamówień pokoi hotelowych oraz płatności za nie”;

— klasa 42: „rozwój i opracowywanie oprogramowania informatycznego głównie dla sklepów internetowych i systemów autorskich w Internecie, zwłaszcza na potrzeby dokonywania rezerwacji i zamówień pokoi hotelowych oraz płatności za nie”.

7 Wniosek o unieważnienie odnosił się do wszystkich towarów lub usług objętych rejestracją spornego znaku towarowego.

8 W dniu 12 lutego 2005 r. na podstawie art. 49 rozporządzenia nr 40/94 interwenient zrzekł się spornego znaku towarowego w odniesieniu do wszystkich towarów i usług należących do klas 9 i 38 oraz do części usług należących do klasy 42, dla których znak ten był zarejestrowany. Zrzeczenie to zostało wpisane przez OHIM do rejestru w dniu 28 czerwca 2005 r.

9 Wśród usług należących do klas 39 i 42 objętych rejestracją spornego znaku towarowego po dokonaniu tego zrzeczenia występowały między innymi te, które odpowiadają następującym opisom:

— klasa 39: „usługi informacyjne dotyczące usług transportowych, w tym usługi informacyjne świadczone online w oparciu o informatyczną bazę danych lub Internet; usługi rezerwacji i zamówień wycieczek turystycznych w sieci (World Wide Web)”;

— klasa 42: „zinformatyzowane usługi rezerwacji pokoi hotelowych”.

10 Decyzją z dnia 31 lipca 2006 r. Wydział Unieważnień oddalił wniosek o unieważnienie, stwierdzając, że jeden z warunków koniecznych do stosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 nie został spełniony, a mianowicie ten dotyczący identyczności lub podobieństwa towarów lub usług objętych rejestracją kolidujących ze sobą znaków towarowych.

11 W dniu 29 września 2006 r. skarżąca wniosła na podstawie art. 57–62 rozporządzenia nr 40/94 odwołanie od decyzji Wydziału Unieważnień w zakresie, w jakim ten ostatni oddalił wniosek o unieważnienie omawianego znaku towarowego w odniesieniu do usług należących do klas 39 i 42, twierdząc, że wymienione powyżej w pkt 6 towary i usługi należące do klas 9 i 42, objęte rejestracją wcześniejszego znaku towarowego, oraz wymienione powyżej w pkt 9 usługi należące do klas 39 i 42, objęte rejestracją omawianego znaku towarowego, są podobne.

12 Decyzją z dnia 19 czerwca 2007 r. (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"), doręczoną skarżącej dnia następnego, Druga Izba Odwoławcza oddaliła jej odwołanie i utrzymała w mocy decyzję Wydziału Unieważnień.

13 Izba Odwoławcza uznała zasadniczo, że dane towary i usługi nie są ani identyczne, ani podobne oraz że w związku z tym art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 nie znajdował zastosowania.

Żądania stron

14 Skarżąca wnosi do Sądu o unieważnienie spornego znaku towarowego.

15 OHIM i interwenient wnoszą do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

W przedmiocie wniosku o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania

16 Zgodnie z art. 94 § 1 akapit drugi regulaminu Sądu pomoc w zakresie kosztów postępowania obejmuje, w całości lub w części, koszty związane z doradztwem i reprezentowaniem przed Sądem. Koszty te pokrywa kasa Sądu. Artykuł 94 § 2 regulaminu dodaje, że każda osoba fizyczna, która ze względu na swoją sytuację materialną nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów, o których mowa w § 1, jest uprawniona do uzyskania pomocy w zakresie kosztów postępowania.

17 Z przepisów tych wynika, że osoba prawna taka jak Commercy nie może skorzystać z przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania.

18 Na rozprawie pełnomocnik skarżącej utrzymywał jednak, że to mecenas B., która wniosła niniejszą skargę, działając w charakterze syndyka w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości co do majątku spółki Commercy, winna być uznana za stronę skarżącą w niniejszym postępowaniu. Mecenas B., będąc osobą fizyczną, może ubiegać się o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania.

19 Argumentacji tej nie można podzielić. Wprawdzie z akt sprawy w postępowaniu przed OHIM, przekazanych Sądowi na podstawie art. 133 § 3 regulaminu, wynika, że sporny wniosek o unieważnienie został złożony przez mecenas B. działającą we wskazanym

powyżej charakterze, jednak OHIM słusznie rozpatrzył ten wniosek jako złożony w imieniu spółki Commercy będącej właścicielem wcześniejszego znaku towarowego.

20 Gdyby bowiem mecenas B. złożyła wniosek o unieważnienie we własnym imieniu, musiałby on zostać uznany przez OHIM za niedopuszczalny. Z art. 55 ust. 1 lit. b) w związku z art. 42 ust. 1 i art. 52 ust. 1 rozporządzenia nr 40/94 wynika, że wniosek o unieważnienie oparty na art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia może być złożony wyłącznie przez właścicieli wcześniejszych znaków towarowych, na które powołano się na poparcie tego wniosku, lub przez upoważnionych przezeń licencjobiorców. Funkcja syndyka w postępowaniu w sprawie ogłoszenia upadłości spółki handlowej nie odpowiada żadnej z tych dwóch kategorii podmiotów.

21 Zarówno odwołanie do Izby Odwoławczej, jak i skargę do Sądu należy uznać za wniesione przez Commercy. Wobec tego, że wniosek o unieważnienie został rozpatrzony jako złożony przez Commercy, postrzeganie wspomnianych środków odwoławczych jako wniesionych przez mecenas B. musiałoby bezwzględnie prowadzić do ich odrzucenia z uwagi na to, że wbrew postanowieniom, odpowiednio, art. 58 i art. 63 ust. 4 rozporządzenia nr 40/94 zostały one wniesione przez osobę, która nie była uprawniona do zaskarżenia decyzji, których te środki dotyczyły, a mianowicie decyzji Wydziału Unieważnień i decyzji Izby Odwoławczej.

22 Skarżąca podnosi jednak, że niemieckie zasady procesowe przewidują, iż syndyk w postępowaniu upadłościowym może występować przed sądem we własnym imieniu jako „Partei kraft Amtes", a nie w imieniu osoby fizycznej lub prawnej, której dotyczy prowadzone postępowanie upadłościowe.

23 Nie można zgodzić się z tym argumentem. Poza faktem, że w niniejszej sprawie niemieckie zasady procesowe są całkowicie pozbawione znaczenia, ponieważ postępowanie przed Sądem jest prowadzone na zasadach określonych w regulaminie, wystarczy wspomnieć, że argument ten, odnoszący się wyłącznie do kwestii proceduralnych, nie podważa konkluzji, zgodnie z którą, aby skierowany do OHIM wniosek o unieważnienie spornego wspólnotowego znaku towarowego mógł zostać uznany za dopuszczalny, musiał być złożony w imieniu spółki Commercy. Jak to zostało wskazane powyżej, jeżeli to ta właśnie spółka złożyła wniosek o unieważnienie, to również ta sama spółka, w tym przypadku reprezentowana przez syndyka w postępowaniu upadłościowym, jest upoważniona do zaskarżenia decyzji Wydziału Unieważnień i Izby Odwoławczej.

24 Ponieważ w świetle powyższych rozważań należy uznać, że stroną skarżącą w niniejszej sprawie jest spółka Commercy, czyli osoba prawna, pomoc w zakresie kosztów postępowania nie może zostać przyznana.

25 W każdym razie nawet jeżeli mecenas B. należałoby uznać za stronę skarżącą w niniejszej sprawie, wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania nie może zostać uwzględniony.

26 W istocie we wniosku o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania skarżąca twierdzi, że w celu oceny zasadności tego wniosku należy wziąć pod uwagę sytuację materialną spółki Commercy, a nie osobistą sytuację materialną jej syndyka upadłości. Jak wskazuje OHIM w swych uwagach pisemnych w przedmiocie niniejszego wniosku, ta teza skarżącej ma swoje źródło w § 116 ust. 1 Zivilprozessordnung (niemieckiego kodeksu postępowania cywilnego), który przewiduje, że pomoc w zakresie kosztów postępowania może zostać przyznana na rzecz „Partei kraft Amtes", jeżeli masa majątkowa, którą zarządza, nie wystarczy do pokrycia kosztów postępowania sądowego.

27 W tym względzie wystarczy wskazać, że regulamin Sądu nie zawiera normy analogicznej do § 116 ust. 1 Zivilprozessordnung i wyraźnie przewiduje, że z pomocy w zakresie kosztów postępowania mogą korzystać wyłącznie osoby fizyczne z uwagi na ich osobistą sytuację materialną.

28 Należy ponadto wskazać, że w odpowiedzi na pytanie Sądu pełnomocnik skarżącej oświadczył na rozprawie, iż w sytuacji gdyby skarga skarżącej miała zostać oddalona i zostałaby ona obciążona kosztami postępowania, koszty te obarczyłyby majątek spółki Commercy, a nie osobisty majątek mecenas B. Oświadczenie to zostało odnotowane w protokole z rozprawy.

29 W tych okolicznościach uwzględnienie wniosku o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania w niniejszej sprawie stanowiłoby w rzeczywistości przyznanie tego przywileju osobie prawnej z naruszeniem art. 94 § 2 regulaminu.

30 Mając na uwadze ogół powyższych rozważań, wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania należy oddalić.

W przedmiocie skargi

31 Skarżąca domaga się unieważnienia spornego znaku towarowego. Na poparcie tego żądania podnosi jedyny zarzut dotyczący naruszenia art. 52 ust. 1 lit. a) w związku z art. 8 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 40/94. Twierdzi ona, że ze względu na identyczność kolidujących ze sobą znaków prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd

istnieje, ponieważ wbrew ustaleniom Izby Odwoławczej zawartym w zaskarżonej decyzji oznaczone towary i usługi wykazują co najmniej nieznaczne podobieństwo.

32 Na rozprawie pełnomocnik skarżącej sprecyzował, że to błąd maszynowy sprawił, iż przepisem, na który powołano się w jedynym zarzucie skargi, jest art. 8 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 40/94, a nie art. 8 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia, który stanowi właściwy przepis w niniejszej sprawie. Pozostałe strony nie przedstawiły obiekcji względem tego wyjaśnienia. Oświadczenie to zostało odnotowane w protokole z rozprawy.

33 Na wstępie OHIM i interwenient podnoszą, że jedyne żądanie skarżącej jest niedopuszczalne, ponieważ na podstawie art. 63 ust. 3 rozporządzenia nr 40/94 Sądowi nie przysługuje właściwość w zakresie orzekania o unieważnieniu spornego znaku towarowego czy kierowania do OHIM zobowiązujących go do tego nakazów.

34 Posiłkowo OHIM i interwenient podnoszą, że Izba Odwoławcza słusznie stwierdziła, iż dane towary i usługi nie są ani identyczne, ani podobne oraz że w związku z tym art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania.

35 Sąd uważa za stosowne wypowiedzieć się najpierw co do istoty sprawy, a mianowicie w przedmiocie zgodności z prawem zaskarżonej decyzji w świetle argumentów przedstawionych przez skarżącą w ramach jedynego zarzutu, i dopiero potem ewentualnie rozpatrzyć zakwestionowaną przez OHIM i interwenienta dopuszczalność skargi.

36 Artykuł 52 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 40/94 stanowi, że wspólnotowy znak towarowy zostaje unieważniony na podstawie wniosku do OHIM, w przypadku gdy istnieje wcześniejszy znak towarowy określony w art. 8 ust. 2 i jeżeli spełnione są warunki określone w ust. 1 lub w ust. 5 tego artykułu.

37 Aby art. 8 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia mógł znaleźć zastosowanie, konieczne jest istnienie prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd odbiorców na terytorium, na którym wcześniejszy znak towarowy jest chroniony, z powodu identyczności lub podobieństwa rozpatrywanego znaku towarowego do wcześniejszego znaku towarowego i identyczności lub podobieństwa towarów lub usług oznaczonych tymi dwoma znakami.

38 Na podstawie art. 8 ust. 2 lit. a) ppkt ii) tego rozporządzenia wcześniejsze znaki towarowe oznaczają w szczególności znaki zarejestrowane w państwie członkowskim, w odniesieniu do których data zgłoszenia jest wcześniejsza od daty zgłoszenia wcześniejszego znaku towarowego.

39 W niniejszej sprawie zarówno Wydział Unieważnień, jak i Izba Odwoławcza przyznali, że kolidujące ze sobą znaki towarowe są identyczne. Natomiast uznali oni, że towary i usługi oznaczone tymi znakami nie są ani identyczne, ani podobne oraz że w konsekwencji art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 40/94 nie stoi na przeszkodzie rejestracji spornego znaku towarowego.

40 W uzasadnieniu swego jedynego zarzutu skarżąca kwestionuje ten wniosek, podnosząc, że taka wykładnia art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 jest zbyt zawężająca. Skarżąca wskazuje, że zgodnie z orzecznictwem przepis ten należy interpretować w ten sposób, iż w takim przypadku jak występujący w niniejszej sprawie, gdy kolidujące ze sobą znaki są identyczne, aby można było wykluczyć wszelkie prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd, różnica między danymi towarami lub usługami musi być bardzo duża.

41 Zgodnie z orzecznictwem istnienie w odczuciu odbiorców prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd w rozumieniu art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 należy oceniać całościowo, przy uwzględnieniu wszystkich istotnych czynników występujących w danej sprawie. Taka całościowa ocena zakłada pewną współzależność między branymi pod uwagę czynnikami, skutkiem czego niski stopień podobieństwa oznaczonych towarów lub usług może być zrównoważony wysokim stopniem podobieństwa samych znaków i odwrotnie (zob. wyrok Trybunału z dnia 17 kwietnia 2008 r. w sprawie C-108/07 P Ferrero Deutschland przeciwko OHIM i Cornu, pkt 44, 45 i przytoczone tam orzecznictwo).

42 Trybunał orzekł też, że do celów stosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd zakłada jednoczesne istnienie identyczności lub podobieństwa między zgłoszonym a wcześniejszym znakiem towarowym oraz identyczności lub podobieństwa oznaczonych tymi znakami towarów lub usług (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 12 października 2004 r. w sprawie C-106/03 P Vedial przeciwko OHIM, Zb.Orz. s. I-9573, pkt 51; z dnia 13 września 2007 r. w sprawie C-234/06 P Il Ponte Finanziaria przeciwko OHIM, Zb.Orz. s. I-7333, pkt 48).

43 W konsekwencji na potrzeby stosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94, również w przypadku identyczności kolidujących ze sobą znaków towarowych, konieczne jest dowiedzenie istnienia podobieństwa między towarami lub usługami oznaczonymi tymi znakami [zob. podobnie postanowienie Trybunału z dnia 9 marca 2007 r. w sprawie C-196/06 P Alecansan przeciwko OHIM, pkt 24; wyrok Sądu z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie T-150/04 Mülhens przeciwko OHIM — Minoronzoni (TOSCA BLU), Zb.Orz. s. II-2353, pkt 27].

44 W świetle powyższych rozważań oraz wobec niezakwestionowania identyczności kolidujących ze sobą znaków towarowych w celu udzielenia odpowiedzi na jedyny zarzut skarżącej należy zbadać prawidłowość stwierdzenia dokonanego przez Izbę Odwoławczą w zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym dane towary i usługi nie są

podobne, i w tym kontekście rozpatrzyć przedstawione przez skarżącą argumenty na poparcie istnienia między tymi towarami i usługami przynajmniej nieznacznego podobieństwa.

45 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przy dokonywaniu oceny podobieństwa towarów i usług należy uwzględnić wszystkie istotne czynniki charakteryzujące wzajemny stosunek między tymi towarami lub usługami. Czynniki te obejmują w szczególności charakter towarów lub usług, ich przeznaczenie, sposób używania, jak również to, czy te towary lub usługi konkurują ze sobą, czy też się uzupełniają (zob. wyrok Trybunału z dnia 11 maja 2006 r. w sprawie C-416/04 P Sunrider przeciwko OHIM, Zb.Orz. s. I-4237, pkt 85; ww. w pkt 43 postanowienie w sprawie Alecansan przeciwko OHIM, pkt 28).

46 W niniejszej sprawie Izba Odwoławcza przeprowadziła w pkt 18–21 zaskarżonej decyzji porównanie rozpatrywanych towarów i usług. Wskazała ona, że towary i usługi oznaczone wcześniejszym znakiem towarowym stanowią elementy strony internetowej lub służą do tworzenia na takiej stronie systemu rezerwacji i zamawiania pokoi hotelowych oraz płatności za nie, jak również pozwalają przedsiębiorstwu zainstalować taki system na jego stronie internetowej. Zdaniem Izby Odwoławczej takie towary i usługi różnią się od usług oznaczonych spornym znakiem towarowym, które stanowią głównie usługi informacyjne, usługi rezerwacji i zamówień wycieczek turystycznych oraz pokoi hotelowych, których celem jest umożliwienie ogółowi odbiorców zarezerwowania pokoju hotelowego i wycieczki w celach służbowych, wypoczynkowych czy jakichkolwiek innych.

47 Izba Odwoławcza podkreśliła również okoliczność, że towary i usługi objęte rejestracją wcześniejszego znaku towarowego należą do sektora usług wyspecjalizowanych, czyli sektora towarów i usług z zakresu aktualizacji i funkcjonowania systemów informatycznych i kierowane są do ograniczonego kręgu odbiorców, ponieważ przeznaczone są wyłącznie do umożliwienia przedsiębiorstwom z sektora hotelarskiego i turystycznego zainstalowania systemu rezerwacji online, dostępnego za pośrednictwem Internetu. Składający się z tych przedsiębiorstw ograniczony krąg odbiorców wyraźnie się różni od ogółu odbiorców, dla których przeznaczone są usługi oznaczone spornym znakiem towarowym.

48 Ponieważ omawiane towary i usługi są sprzedawane różnym odbiorcom, Izba Odwoławcza uznała, że nie znajdują się one również względem siebie w stosunku konkurencji.

49 Ponadto Izba Odwoławcza rozpatrzyła, czy te towary i usługi ewentualnie się nie uzupełniają. W jej przekonaniu w niniejszej sprawie należało wykluczyć tego rodzaju charakter komplementarny, ponieważ ogół odbiorców, do którego kierowane są usługi objęte rejestracją spornego znaku towarowego, nie nabywa towarów i usług oznaczonych wcześniejszym znakiem towarowym, które są przeznaczone wyłącznie dla przedsiębiorstw, świadczących następnie usługi na rzecz ogółu odbiorców.

50 Wreszcie Izba Odwoławcza wskazała w tym samym kontekście, że użytkownicy Internetu, którzy dokonują zakupu usług turystycznych online, nie są prawdopodobnie świadomi, kto dostarczył oprogramowania umożliwiającego funkcjonowanie sklepu internetowego, a w każdym razie są w stanie odróżnić przedsiębiorstwo, które dostarcza złożonej technologii, od przedsiębiorstwa, które sprzedaje usługi turystyczne w Internecie.

51 Należy przychylić się do tych stwierdzeń. Wskazują one w stopniu wystarczającym z punktu widzenia prawa, że omawiane towary i usługi różnią się pod względem charakteru, przeznaczenia i sposobu używania, a także nie konkurują ze sobą ani się nie uzupełniają. Już na wstępie należy bowiem stwierdzić, że towary i usługi oznaczone wcześniejszym znakiem towarowym stanowią produkty informatyczne, podczas gdy usługi informacyjne, zamawiania i rezerwacji oznaczone spornym znakiem towarowym mają inny charakter i wykorzystują informatykę jedynie jako nośnik do przekazywania informacji lub umożliwienia dokonania rezerwacji pokoju hotelowego czy wycieczki.

52 Warto również zauważyć, że towary i usługi objęte rejestracją wcześniejszego znaku towarowego są specyficznie kierowane do przedsiębiorstw z sektora hotelarskiego i turystycznego, natomiast usługi informacyjne, zamawiania i rezerwacji oznaczone spornym znakiem towarowym są przeznaczone dla ogółu odbiorców.

53 Należy ponadto zwrócić uwagę, że towary i usługi oznaczone wcześniejszym znakiem towarowym są wykorzystywane w celu umożliwienia funkcjonowania systemu informatycznego, a dokładniej sklepu internetowego, podczas gdy usługi informacyjne, zamawiania i rezerwacji objęte rejestracją spornego znaku towarowego są wykorzystywane do dokonania rezerwacji pokoju hotelowego lub wycieczki.

54 Sama okoliczność, że usługi informacyjne, zamawiania i rezerwacji oznaczone spornym znakiem towarowym są świadczone wyłącznie w Internecie i wymagają zatem nośnika informatycznego, takiego jak dostarczany przez towary i usługi oznaczone wcześniejszym znakiem towarowym, nie wystarczy, aby zatrzeć podstawowe różnice występujące między rozpatrywanymi towarami i usługami pod względem ich charakteru, przeznaczenia i sposobu używania.

55 W istocie towary i usługi informatyczne są obecnie wykorzystywane w prawie wszystkich sektorach. Często te same towary lub usługi, na przykład określony rodzaj oprogramowania lub systemu operacyjnego, mogą być wykorzystywane do bardzo różnych celów, co nie zakłada od razu, że stają się one różnymi i odmiennymi towarami lub usługami. Przeciwnie, usługi biura podróży nie zmieniają swego charakteru, przeznaczenia czy sposobu korzystania z nich tylko dlatego, że są świadczone w Internecie, i to tym bardziej że w dzisiejszych czasach wykorzystanie aplikacji informatycznych przy świadczeniu tego rodzaju usług jest prawie nieodzowne, nawet gdy usługi te nie są świadczone za pośrednictwem Internetu.

56 Omawiane towary i usługi nie są ponadto zamienne, ponieważ są kierowane do różnych odbiorców. Izba Odwoławcza słusznie zatem uznała, że te towary i usługi nie pozostają względem siebie w stosunku konkurencji.

57 Wreszcie te towary i usługi nie są również względem siebie komplementarne. Należy przypomnieć, że towary lub usługi komplementarne to takie, między którymi istnieje ścisły związek polegający na tym, że jedne są nieodzowne lub istotne do użycia drugich, wobec czego konsumenci mogą myśleć, że za produkcję obu tych towarów lub za świadczenie obu tych usług odpowiedzialne jest to samo przedsiębiorstwo [wyroki Sądu: z dnia 1 marca 2005 r. w sprawie T-169/03 Sergio Rossi przeciwko OHIM — Sissi Rossi (SISSI ROSSI), Zb.Orz. s. II-685, pkt 60; z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie T-31/04 Eurodrive Services and Distribution przeciwko OHIM — Gómez Frías (euroMASTER), pkt 35; z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie T-420/03 El Corte Inglés przeciwko OHIM — Abril Sánchez i Ricote Saugar (Boomerang TV), Zb.Orz. s. II-837, pkt 98].

58 Ta wypracowana przez orzecznictwo definicja zakłada, że towary lub usługi komplementarne mogą być używane razem, co z kolei wymaga, aby były kierowane do tego samego kręgu odbiorców. Wynika z tego, że więź komplementarności nie może istnieć między towarami lub usługami niezbędnymi do funkcjonowania przedsiębiorstwa handlowego z jednej strony a towarami i usługami, które to przedsiębiorstwo wytwarza lub świadczy, z drugiej strony. Te dwie kategorie towarów lub usług nie mogą być używane wspólnie, ponieważ towary lub usługi należące do pierwszej kategorii są wykorzystywane przez samo przedsiębiorstwo, podczas gdy towary lub usługi z drugiej kategorii są wykorzystywane przez klientów tego przedsiębiorstwa.

59 Przyznając istnienie różnicy pod względem końcowych odbiorców rozpatrywanych towarów i usług, skarżąca utrzymuje, że w niniejszej sprawie nie można wykluczyć prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd, ponieważ jedynym celem towarów i usług

objętych rejestracją wcześniejszego znaku towarowego jest umożliwienie świadczenia usług informacyjnych, zamawiania i rezerwacji oznaczonych spornym znakiem towarowym. Co do zasady odbiorcy zainteresowani tymi ostatnimi usługami nie wiedzą, kto opracowuje konieczne oprogramowanie, i wśród informacji dostępnych na stronie interwenienta nie są też w stanie odróżnić informacji pochodzących od samego interwenienta od tych, które mają swe źródło w oprogramowaniu lub usługach świadczonych przez przedsiębiorstwo specjalizujące się w informatyce, takie jak skarżąca. W rezultacie na stronie internetowej interwenienta usługi oznaczone spornym znakiem towarowym zlewają się z towarami i usługami objętymi rejestracją wcześniejszego znaku towarowego.

60 Nie można przychylić się do tej argumentacji. W tym względzie należy wskazać, że handlowe pochodzenie oprogramowania i usług informatycznych, które pozwalają na funkcjonowanie strony internetowej interwenienta, nie leży, nawet w najmniejszym stopniu, w kręgu zainteresowania odbiorców, do których kierowane są usługi oznaczone spornym znakiem towarowym, świadczone za pośrednictwem Internetu. Dla odbiorców strona internetowa interwenienta stanowi zwykłe narzędzie do dokonywania rezerwacji wycieczek i pokoi hotelowych online. Istotne jest dla nich, aby ta strona dobrze funkcjonowała, a nie kto dostarczył oprogramowania i usług informatycznych pozwalających na takie funkcjonowanie.

61 Jeżeli jednak określeni klienci interwenienta zastanawiają się nad pochodzeniem handlowym oprogramowania oraz usług rozwoju i opracowywania takiego oprogramowania, które są konieczne do funkcjonowania strony internetowej interwenienta, mogą oni, jak to słusznie wskazała Izba Odwoławcza, dokonać rozróżnienia między wyspecjalizowanym przedsiębiorstwem, które dostarcza tych produktów i usług, a interwenientem, który świadczy usługi z zakresu turystyki w Internecie. W istocie ze względu na to, że usługi objęte rejestracją spornego znaku towarowego są z definicji świadczone wyłącznie w Internecie, należy przyjąć, że klienci interwenienta mają przynajmniej podstawową wiedzę na temat informatyki. Są oni więc świadomi faktu, że zainstalowanie systemu rezerwacji online nie może zostać wykonane przez jakiegokolwiek użytkownika komputera i że wymaga oprogramowania oraz usług rozwoju i opracowywania takiego oprogramowania, które są świadczone przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwo.

62 Twierdzenie skarżącej, zgodnie z którym klienci interwenienta nie są w stanie odróżnić informacji pochodzących od samego interwenienta od informacji mających swe źródło w oprogramowaniu i usługach informatycznych tego rodzaju jak te oznaczone wcześniejszym znakiem towarowym, również nie jest prawdziwe. Informacje, które mogą interesować klientów interwenienta, odnoszą się do możliwości podróżowania, dostępności pokoi hotelowych i ich ceny. Dostarczanie tych informacji stanowi dokładnie usługi objęte rejestracją spornego znaku towarowego. Towary i usługi oznaczone wcześniejszym znakiem towarowym służą jedynie przekazywaniu tych informacji i nie zawierają w sobie żadnych innych informacji dla zainteresowanych.

63 Skarżąca kwestionuje wreszcie zawarte w zaskarżonej decyzji odesłanie do wyroku Oberlandesgericht Dresden (wyższego sądu okręgowego w Dreźnie) z dnia 12 maja 2006 r., na który interwenient powołał się w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą. W wyroku tym Oberlandesgericht Dresden, orzekając w toczącym się między skarżącą a interwenientem postępowaniu w sprawie pozwu o naruszenie prawa znaków towarowych, stwierdził, że oprogramowanie oraz usługi rozwoju i opracowywania oprogramowania z jednej strony i usługi, które wykorzystują takie oprogramowanie, z drugiej strony nie są podobne, ponieważ odbiorcy wiedzą, że usługi z licznych sektorów są świadczone przy użyciu nośników elektronicznych. W pkt 22 zaskarżonej decyzji Izba Odwoławcza w pełni przyłączyła się do uzasadnienia i wniosków zawartych w tym wyroku.

64 Skarżąca podnosi jednak, że odesłanie to potwierdza błędny charakter wyciągniętego przez Izbę Odwoławczą wniosku, że rozpatrywane towary i usługi nie są podobne. Zdaniem skarżącej wyrok Bundesgerichtshof (niemieckiego sądu najwyższego) z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie I ZR 103/01, GRUR 2004, s. 241, który został przytoczony w uzasadnieniu wyżej wskazanego wyroku Oberlandesgericht Dresden, dotyczył sprawy, w której sposób przekazywania określonych informacji i poleceń, a mianowicie ich przekazywanie za pomocą zinformatyzowanego systemu lub innymi środkami, takimi jak zwykła poczta, został uznany za nieistotny dla rozstrzygnięcia sporu. Niniejsza sprawa jest jednak odmienna, ponieważ usługi oznaczone spornym znakiem towarowym są świadczone wyłącznie w Internecie.

65 Jak zostało wskazane powyżej, sama okoliczność, że usługi interwenienta oznaczone spornym znakiem są świadczone wyłącznie w Internecie, nie wystarczy, by móc stwierdzić podobieństwo między tymi usługami a towarami i usługami objętymi rejestracją wcześniejszego znaku towarowego. A zatem wbrew temu, co podnosi skarżąca, zawarte w zaskarżonej decyzji odesłanie do wyżej wskazanego wyroku Oberlandesgericht Dresden w żadnym wypadku nie dowodzi błędnego charakteru wniosku dotyczącego braku podobieństwa towarów i usług oznaczonych kolidującymi ze sobą znakami, w związku z czym nie ma potrzeby badania, czy w wyroku tym prawidłowo zastosowano orzecznictwo Bundesgerichtshof, co zresztą wykracza poza właściwość Sądu i tak czy inaczej pozbawione jest znaczenia w ramach niniejszego sporu.

66 Z ogółu powyższych uwag wynika, że jedyny zarzut skarżącej należy oddalić jako bezzasadny.

67 Ponieważ jedyny zarzut podniesiony przez skarżącą na poparcie skargi został oddalony, sama skarga winna zostać uznana za bezzasadną, bez konieczności rozpatrywania zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez OHIM i interwenienta w ich odpowiedziach na skargę (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie C-23/00 P Rada przeciwko Boehringer, Rec. s. I-1873, pkt 52; z dnia 23 marca 2004 r. w sprawie C-233/02 Francja przeciwko Komisji, Rec. s. I-2759, pkt 26).

W przedmiocie kosztów

68 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy — zgodnie z żądaniem OHIM i interwenienta — obciążyć ją poniesionymi przez nich kosztami.

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba)

orzeka, co następuje:

1) Wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania zostaje oddalony.

2) Skarga zostaje oddalona.

3) Commercy AG zostaje obciążona kosztami postępowania.

Vilaras Prek Ciucă

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 22 stycznia 2009 r.

Podpisy